De klandestiene Sandwichman

Het was niet meer te harden. Juul had den kraag van zijn jacquet opgezet, en de toegeslagen revers met een veiligheidsspeld op elkaar vastgemaakt, maar het was geen dóén; de vlijmscherpe Novemberwind doorsnéed hem gewoon-weg. Zijn in de broekzakken geklemde handen tintelden; zijn lichaam hield hij schurkend saamgekrompen in het sjofele kamgaren prul, en een valsche pijn scheutte door zijn nek en schouderspieren. Zijn tranende oogen monsterden spijtig de voorbijgangers die, in jassen — in serieuze winterjassen — gehuld, zich van den venijnigen wind niets aantrokken en welgemoed daarhenen flaneerden als was het een zonnig zomerdaagje, en hij had een gevoel als liep hij naakt temidden zijner evennaasten rond, — een walglijk exhibitionist gelijk. Hij bibberde als een begeesterde Quaker, en vervloekte het lot dat hem tot een zoo weinig kapitaalkrachtig individu had gemaakt. O, een jas! O, de weldaad van een jas, die als een warm, gezellig vertrek hem omgeven zou ... O, een jas, in welker wijde plooien hij al zijn leed en al zijn kamgaren en al zijn onaanzienlijkheid zou kunnen wegmoffelen .... Een jas, waarin zijn poovere hongerlijdersbody zoo zalig zou kunnen stoven als in een hooikist.

Victor Hugo vertelt ons van den zwerver Gringoire, dat zijn blik naar de hammen in de vleeschwinkels zoo gretig was, dat deze lekkernijen aanstonds begonnen te smelten. Welnu, de blik van Juul naar de jassen, die de vitrines der confectiewinkels bevolkten, was zóó, dat men zich verwonderde deze kleedingstukken niet in de naden te zien loslaten, en als hoopjes vormeloóze panden van de ledepoppen op den vloer der uitstalkast te zien neerzinken. Eens, voor den zooveelsten keer weer eens voor zulk een winkelkast staand, had hij een inval. Hij herinnerde zich, dat een vroeger vriend van hem daar in betrekking was, en het leek hem niet volkomen ondoenbaar, dezen te bepraten hem aan een jas te helpen op crediet. Ja, gemakkelijk zou het niet gaan, maar het was te probeeren. Twee manieren waren er; de eene bestond daarin dat hij op 's mans oude vriendschapsgevoelens werkte en zijn medelijden trachtte op te wekken; de andere was een hooger spel: n.l. daar quasi-toevallig binnen te loopen, een jas te bestellen, te verzoeken die bij hem thuis te laten bezorgen, den vriend in het magazijn als bij toeval tegen het lijf zien te loopen, en dezen den indruk van een zekere welvarendheid geven. Dat zou hem het crediet verschaffen. Hij koos de laatste manier.

Nóg aarzelde hij even. Maar zeer kort duurde de aarzeling; hij peilde snel zijn gemoedsstaat, en het bleek dat hij juist in een van zijn karige perioden van doortastendheid verkeerde. Hij nam de veiligheidsspeld van zijn jasrevers, sloeg den kraag omlaag, en voor de moedeloosheid hem weder overvallen kon, was hij reeds den kleerenwinkel binnengeloopen.

De eerste levende persoon, op wien temidden der keurig uitgedoste ledepoppen en wasfiguren zijn aandacht viel, was de oud-vriend.

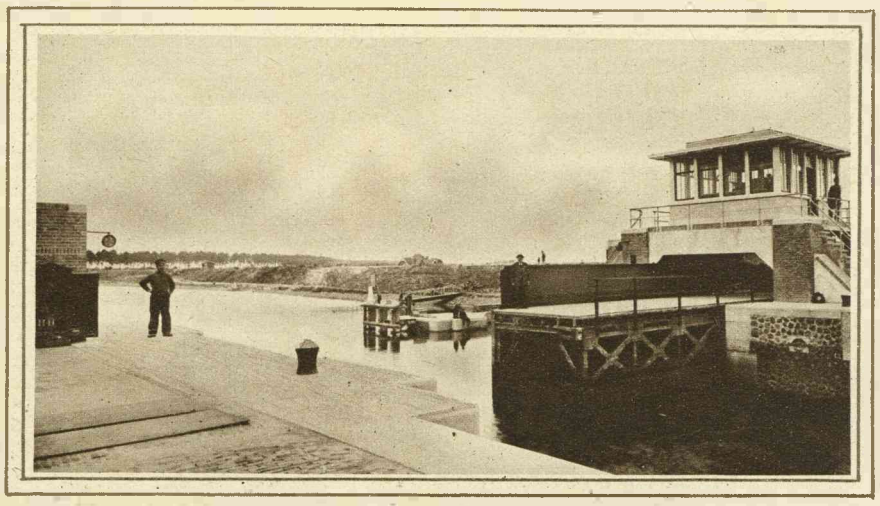
„Ha, bonjour," riep Juul met een luidruchtige hartelijkheid, welke bij den man grootendeels op rekening van zijn gestoorde zenuwen gesteld worden moest.

„Bonjour, hoe gaat het?" mompelde de vriend een weinig verward door de zonderlinge verschijning van Juul, die met een paarsen neus en schurkend van de koude daar in zijn vliesdun jacquetje vóór hem stond, compromitteerend en wel. De man kende hem als gedwee, inschikkelijk en stumperig als geen ander, en schreef zijn nooit vertoond aplomb aan een geestesoverspanning toe, welke hem beducht voor mogelijke complicaties maakte.

DE NIEUWE SCHUTSLUIS IN HET KANAAL VOOR ZUID-BEVELAND TE HANSWEERT.

Het steeds toenemend verkeer tusschen Antwerpen en den Rijn, dat zelfs in den oorlogstijd nog zeer belangrijk is, werd voor de bestaande schutsluizen te Hansweert en Wemeldinge te machtig, en daar de geheele Scheldekwestie ons land zooveel rechten als plichten oplegt, werd eenige jaren geleden tot den bouw van 2 nieuwe schutsluizen, een te Hansweert en een te Wemeldinge, besloten. Daar Hansweert als douane-station urgent was, werd daar het eerst met den bouw begonnen. De oorlog bracht wel eenige stagnatie in de uitvoering der plannen. Een der meest interessante onderdeelen is wel de electrische installatie der bewegingswerktuigen, d.w.z. der sluisdeuren en der schuiven om het water in en uit de sluis te laten, die alle van uit een centraal punt, het bedieningshuis, bediend worden. De sluisdeurenverlichting en telefooninstallatie werden mede uitgevoerd door de electrotechnische bureaux en fabriek der firma Groeneveld Ruempol & Co. te Amsterdam. Maandelijks worden hier ca. één millioen ton schepen geschut. — Hierboven: Overzicht van de nieuwe sluis van af het zuidelijk sluishoofd, op den achtergrond rechts het bedieningshuis en de ingang naar het kanaal; links de toren van het dorp Hansweert.

Bedieningshuis in de binnensluisdeur. Deze deur is een roldeur in tegenstelling met de meestal toegepaste draaideur, tegelijk als brug te gebruiken. In de geopende kast links tegen den muur is een telefoontoestel dat de sluiswachters met het bedieningshuis en alle andere voorname punten van het sluisterrein verbindt.

„Wel, wel, zoo, zoo, in jaren mekaar niet gezien; ja de tijd vliegt om," begon Juul zeer luid, terwijl hij den ander zoolang bij de hand hield als wilde hij die nooit meer loslaten. Met een pijnlijken grijns loerde de employé om zich heen naar de collega's. Dan de hand met een rukje lostrekkend uit de wat langdurige neep der vriendschap, zei hij eenigszins koel, (want je kon je toch niet heelemaal weggooien) en toch niet onvriendelijk (want je wist nooit wat je met zoo'n chronischen armoedzaaier boven het hoofd hing): „Wat is er van je dienst, Juul?"

„Ik kom eens een jas uitzoeken," antwoordde deze snel en op een zoo gezagvollen toon als ware hij een oorlogswinstmaker van den eersten rang.

De vriend verschrikte nogal, want hij herinnerde zich Juuls wrakken financieelen toestand, die onder de bekenden schier spreekwoordelijk was.

„Ja .... ja ....." aarzelde hij.

„Er zal wel wat voor me bij zijn," begon Juul, terwijl hij eens rondkeek, „voorraad genoeg."

„Ja .... ja ....." aarzelde de vriend, „als je .... je... maat ...."

„Je zult toch niet willen beweren, dat mijn maat er niet bij is," bitste Juul, „ik heb een normaal, ik durf wel zeggen, een mòòi figuur."

En zich rechter dan ooit oprichtend wierp hij het hoofd in den nek, zette de borst vooruit, stak de duimen in de broekzakken, terwijl hij de pinken zijwaarts uitspande, en trad vol bevalligheid naar een spiegel.

De vriend verschrikte nogal; het geval bleek nog erger dan hij daareven had gemeend.

Juul bezag zich in den spiegel, en

„Hoofdje rechtop,
Buikje vooruit,
Zoo, kleine guit."

sprak hij zichzelven toe, terwijl hij in een bevallig op-de-plaats-rust al de voorradige gratie luchtte.

Een paar collega's waren naderbij gekomen, en gichelden heimelijk, terwijl zij de keurig gekapte schedels naar elkander bogen.

„Heb ik een goed figuur of niet?" vroeg Juul, terwijl hij zich vrij hardhandig op de borst sloeg.

„Ja .... ja..." weifelde de vriend, die voor het ergste vreesde.

Maar ineens veranderde de man van houding, nam Juul op de meest familiare manier even ter zijde:

„Heb je geld?" fluisterde hij hem toe.

„Neen," fluisterde Juul terug.

„Als ik je crediet geef, kan je dan betalen?" fluisterde de vriend.

„Wat dacht je dan?" fluisterde Juul, door dien twijfel zóózeer verstoord als ware hij directeur eener bankinstelling, die hare filialen over de geheele wereld heeft.

„Zeg maar eerlijk, dat je het niet hebt...."

„Maar..... maar.... ik moet een jas hebben."

„Die zul je hebben. Als ik maar eerst weet dat je geen geld hebt ...."

„Wat zèg je?"

„Heb je geld of niet?"

„Nou, née dan."

„Crediet krijg je niet" .....

„Dat is gemeen, om me d'r zoo te laten inloopen."

„De jas krijg je" .....

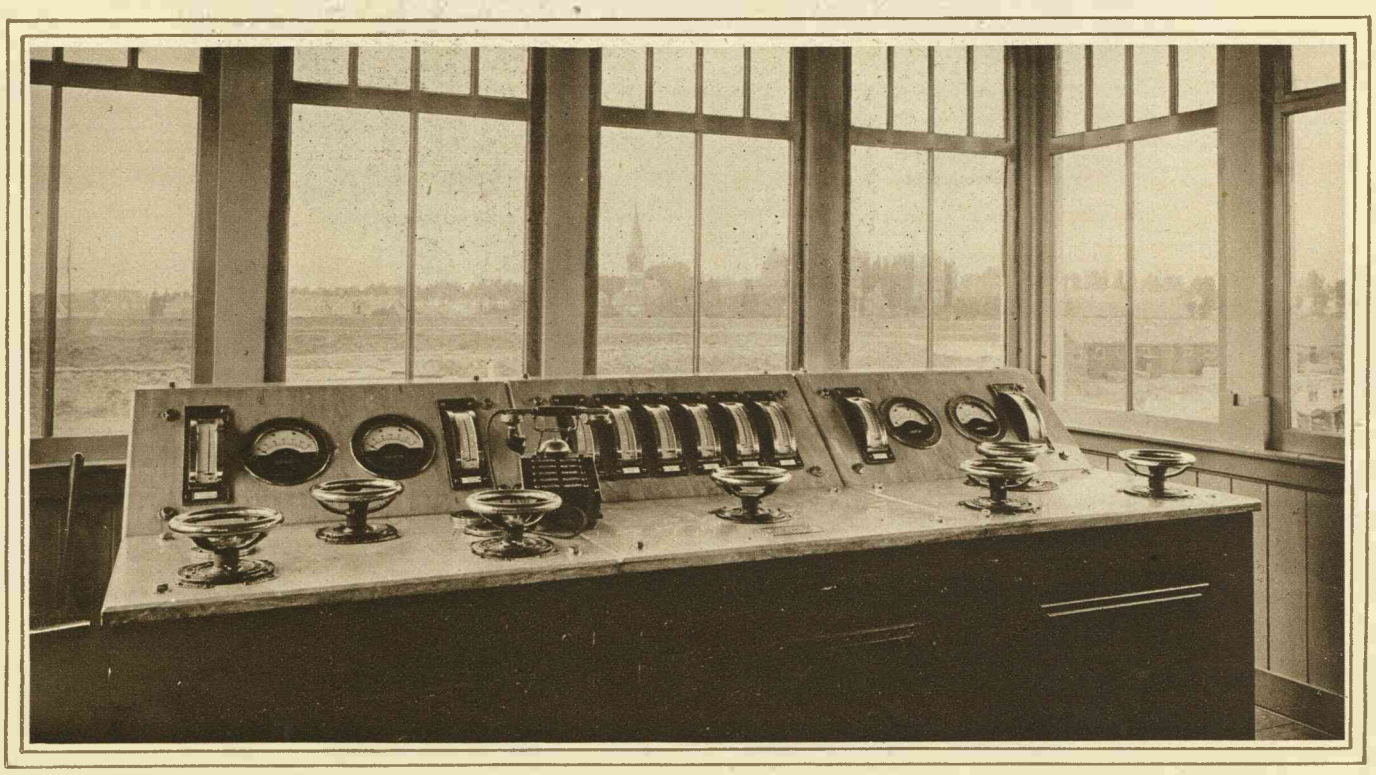
„Geef op dan .... of zijn er hier niet genoeg?" .....

„Ik zal je de maat nemen," deed nu minder geheimzinnig de vriend, en hij begon langs alle zijden Juuls miserabel jacquet met een centimetermaatje te beleggen, en teekende de afmetingen aan. Daarna sprak hij hem aldus toe: „Ga nu stil naar huis, en maak geen kapsie, vanavond heb je een prachtjas!"

„Ja, ik heb een jas, wat je noemt," verweerde Juul zich, „'n jas, of 'n strop of noppes, of hoe het nog meer heet...."

„Neen, neen, je zult tevreden zijn," bepraatte de bediende hem, „vanavond breng ik 't prima kleedingstuk persoonlijk bij je thuis. En nu .... afgesproken, hè?"

Hij schudde Juul de hand, erkentelijk als hij was voor diens aanstalten om werkelijk het magazijn te verlaten, en leidde hem naar de deur.

Schakellessenaar in het bedieningshuis van waaruit alle bewegingswerktuigen bediend worden. De apparaten in het opstaande gedeelte zijn meters om den stand en de belasting van ieder werktuig direct te kunnen controleeren.